

Силабус
освітнього компоненту
(за вибором здобувачів освіти)

Управління інноваціями

Назва дисципліни:	Управління інноваціями
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=3824
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Близнюк Андрій Олександрович, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	+380508608908
E-mail:	basket1979@ukr.net

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у здобувачів вищої освіти наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та практики результативного управління інноваційною діяльністю організації у мінливих умовах соціально-економічного оточення.

Предмет: інтегрована сукупність процесів управління інноваціями на підприємствах автомобільного транспорту чи в інших організаційно-економічних системах.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- теоретична підготовка здобувачів і формування у них навичок у сфері управління інноваційною діяльністю організації;
- дослідження організаційних форм інноваційних організацій, їх структури, основних функцій на різних рівнях ієрархії управління;
- формування практичних навичок підготовки та реалізації інноваційних та інвестиційних проектів;
- освоєння студентами основ формування стратегії і політики у сфері інновацій;
- формування у майбутніх менеджерів сучасних уявлень про інноваційний характер підприємництва, особливостях та механізмі інноваційної діяльності;
- ознайомлення здобувачів з вітчизняним і зарубіжним досвідом інноваційної діяльності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- сутність інновацій, нововведень та інноваційного процесу;
- як створюються системи управління інноваціями;
- як обґрунтовуються інноваційні рішення, в тому числі, в умовах невизначеності та ризику;
- основи управління інноваційним проектом;
- організаційні структури інноваційного менеджменту;
- ризики інноваційних проектів та їх особливості;
- основи формування інноваційних стратегій на сучасних підприємствах;

вміти:

- визначити перспективні напрями інноваційної діяльності;
- вибрати інноваційну стратегію;
- організувати інноваційну діяльність на підприємстві;
- виявити і оцінити ризики, що виникають у процесі створення і використання нововведень;
- приймати рішення, спрямовані на стимулювання інноваційної активності організації;
- здійснювати бізнес-планування інноваційних проектів;
- розробляти етапи створення та реалізації інноваційних проектів;
- визначати показники ефективності інновацій та інноваційних проектів;

мати уявлення про:

- державне регулювання інноваційної діяльності;
- перспективи розвитку теорії та практики інноваційної діяльності.

Компетентності, яких набуває здобувач:***Загальні компетентності:***

- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

- РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- РН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- РН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
- РН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Сутність понять управління інноваціями	2	0,5
	ПР Оціночні показники виробничої (оперативної) ефективності інновацій	2	1
	СР Практичне завдання та тестові питання	7	10
2	ЛК Інноваційна діяльність як об'єкт управління	2	0,5
	ПР Порівняльний аналіз оціночних показників ефективності інновацій (за рахунок реалізації інновації у сферах його виробництва, створення та використання)	2	1
	СР Практичне завдання та тестові питання	7	11
3	ЛК Державна підтримка інноваційних процесів	2	0,5
	ПР Порівняльний аналіз господарської та фінансової ефективності, реалізації інновації на конкретному підприємстві	2	2
	СР Практичне завдання та тестові питання	7	10
4	ЛК Організаційні форми інноваційної діяльності	2	0,5
	ПР Метод накопиченого ефекту за розрахунковий період використання інноваційного проекту (Cash-Flow)	2	1
	СР Практичне завдання та тестові питання	7	10
5	ЛК Управління інноваційним розвитком організації	2	0,5
	ПР Розрахунок економічної ефективності від впровадження інновації	2	-
	СР Практичне завдання та тестові питання	7	10
6	ЛК Управління інноваційним проектом	2	0,5
	ПР Розробка та оцінка інноваційно-інвестиційного проекту (використовуючи PV та NPV)	2	1
	СР Практичне завдання та тестові питання	8	11
7	ЛК Управління ризиками в інноваційній діяльності	2	0,5
	ПР Розробка та оцінка інноваційно-інвестиційного проекту (використовуючи IR та IRR)	2	-
	СР Практичне завдання та тестові питання	7	11
8	ЛК Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	2	0,5
	ПР Аналіз типових структур інноваційних процесів	2	-
	СР Практичне завдання та тестові питання	8	11
Разом	ЛК	16	4
	ПР (ЛР, СЗ)	16	6
	СР	58	80

Індивідуальне навчально-дослідне завдання: не передбачене.

Методи навчання:

1) словесні:

1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;

1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;

2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій

3) практичні:

3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;

3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», аналіз реальних проблем, метод мозкової атаки.

Конкретизація, деталізація критеріїв та системи оцінювання з урахуванням специфіки освітнього компоненту здійснюється на основі загальних критеріїв, наведених у СТБНЗ 7.1-01:2019 «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_7_1_02_new.pdf) та СТБНЗ 90.1-01:2021 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz-90.1-01_2021.pdf).

Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали.

Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

Самостійні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального завдання (есе, реферату тощо).

Здобувач накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, а також за виконання контрольних робіт (таблиця 2).

[illegible]

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.

2 Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

3 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

4 Результат навчання оцінюється:

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 3;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) відповідно до таблиці 4.

Таблиця 3 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

5 Із метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані заохочувальні бали. Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки здобувачів і робочою програмою з навчальної дисципліни.

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
75-79	Задовільно		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів;
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість балів за індивідуальні завдання здобувача не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 4.

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

Базова література

1. Безгін К.С., Клименко Ю.М. Управління інноваціями: Навчальний посібник / Заг. ред. К.С. Безгіна. Вінниця: ДонНУ, 2017. 207 с.
2. Інноваційний менеджмент: підруч./ П.П. Микитюк, В.Я. Брич, М.М. Шкільняк, Ю.І. Микитюк. Тернопіль: Екон. Думка ТНЕУ, 2019. 518 с.
3. Інноваційний розвиток підприємства [текст]: навч.посіб./ Пугач А.М., Демчук Н.І., Довгаль О.В., Крючко Л.С., Тягло Н.В. Миколаїв: ФОП Швець В.М., 2018. 348 с.

4. Стадник В.В., Головчук Ю.О. Управління інноваціями на основі розвитку партнерських відносин підприємства: монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 232 с.
5. Стойко І.І. Управління інноваціями. Навч.-метод. посібник. Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 200 с
6. Череп А.В., Пуліна Т.В., Череп О.Г. Інноваційний менеджмент: підручник / Київ: Кондор, 2018. 442 с.
7. Biazzo S., Filippini R. Product Innovation Management. Springer, 2021. 194 p.
8. Dodgson M. Innovation Management: A Research Overview. Routledge, 2021. 80 p.
9. Innovation Management in the Intelligent World / T.U. Daim, D. Meissner (Eds.). Springer, 2020. 448 p.

Допоміжна література

1. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Забарна Е.М., Щьокіна Є.Ю. Система організаційно-управлінських інновацій в розвитку сучасних регіонів України : монографія. Херсон : Олді-плюс, 2019. 244 с.
3. Заблоцький Б.Ф. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 456 с.
4. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.
5. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2016. 464 с.
6. Федотова І.В. Формування та вибір портфелю інноваційних проектів підприємства. *Економіка транспортного комплексу*. 2016. Вип. 27. С. 88-105
7. Федотова І.В. Модель життєздатної системи управління інноваційною діяльністю підприємства. *Економіка транспортного комплексу*. 2016. Вип.28. С.17-29
8. Близнюк А.О., Кудрявцева О.В. Сучасні методи інноваційного управління підприємством. *Економіка транспортного комплексу: збірник наукових праць*. – Х.: ХНАДУ, 2023. – Вип. 41. С. 38-40.
9. Близнюк А.О. Вплив інноваційних технологій на підвищення економічного ефекту в автомобільній галузі. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2855>
10. Innovation Systems, Policy and Management /J. Niosi (Ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 512 p.
11. Revolution of Innovation Management / Brem A., Viardot E. (eds.). Palgrave Macmillan, 2017. 263 p.

Додаткові джерела:

1. дистанційний курс: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=3824>
2. Безкоштовна бібліотека. URL: <http://www.management.com.ua>.
3. Бібліотека наукових праць провідних видавництв. URL: <https://link.springer.com/>; www.emeraldinsight.com/md.htm; www.interscience.wiley.com
4. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidru4niki.com/menedzhment/> ; <https://pidru4niki.com/ekonomika/>.
5. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/901>.
6. Освіта.ua. Менеджмент. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/>.

7. Офіційний сайт департаменту статистики Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. URL: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>.
8. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України. URL: <http://me.kmu.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Світового економічного форуму. URL: <http://www.weforum.org>.
11. Офіційний сайт Фонду миру. URL: <http://www.fundforpeace.org/global>.
12. Центр фінансово-економічних наукових досліджень. Бібліотека. URL: http://www.economics.in.ua/p/blog-page_45.html
13. IDEAS bibliographic database <https://ideas.repec.org/>
14. The Innovation Portal. URL: <http://www.innovation-portal.info/books/>
15. The Manager. URL: www.themanager.org

Розробник си́лабусу навчальної
дисципліни, к.е.н., доц.

Андрій БЛИЗНЮК

Завідувач кафедри
менеджменту, д.е.н., проф.

Оксана КРИВОРУЧКО